

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovenia: 16.1.2003	Strana: 1 z 7
Dátum prepracovania: 11.12.2006	
Dátum vytlačenia: 12.1.2007	Sonata

1.	Identifikácia látky/prípravku a dovozcu/výrobcu																																			
1.1	Chemický názov látky/obchodný názov prípravku SONATA UVP : 05920841																																			
1.2.	Doporučený účel použitia Fungicíd																																			
1.3.	Obchodné meno a sídlo dovozcu Bayer CropScience s r. o., Viktorínova 1, 821 08 Bratislava Telefón: +421 2 50 20 59 50 Fax: +421 2 50 20 59 45																																			
1.4.	Obchodné meno a sídlo zahraničného výrobcu Bayer CropScience AG Alfred-Nobel-Strasse 50, D-40789 Monheim, Nemecko Telefón : +49-2173-38-3373 Fax: +49-2173-38-7394																																			
1.5.	Toxikologické informačné stredisko Nemecko – Monheim : Telefón : +49-214-30-99300 <u>Slovenská republika:</u> Toxikologické informačné centrum - Klinika pracovného lekárstva a toxikológie, FNŠP akad. L. Dérera, Limbová 5, 833 05 Bratislava Telefón: (+421) (0)2 54774166																																			
2.	Chemické zloženie / údaje o nebezpečných zložkách																																			
2.1.	Chemická charakteristika vodorozpustný granulát WG s obsahom : 50 % mancozeb 10 % fenamidone																																			
2.2.	Nebezpečné komponenty																																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Názov</th> <th>Obsah</th> <th>Číslo CAS</th> <th>Rizikové symboly</th> <th>Čísla R viet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>fenamidon</i></td> <td>10 %</td> <td>161326-34-7</td> <td>N</td> <td>50/53</td> </tr> <tr> <td><i>mancozeb</i></td> <td>50 %</td> <td>8018-01-7</td> <td>Xi</td> <td>37, 43</td> </tr> <tr> <td><i>natriumdioctylsulfosuccinat</i></td> <td>>=1 - <= 5 %</td> <td>577-11-7 209-406-4</td> <td>Xi</td> <td>38, 41</td> </tr> <tr> <td><i>methylenpolymethylnaphthyl natriumsulfonat</i></td> <td>>=15-<=25 %</td> <td>81065-51-2</td> <td>Xi</td> <td>41</td> </tr> <tr> <td><i>methenamin</i></td> <td>>=1 - <= 5 %</td> <td>100-97-0 202-905-8</td> <td>F, Xn</td> <td>11, 42/43</td> </tr> <tr> <td><i>kaolín</i></td> <td>>=1 - <= 5 %</td> <td>1332-58-7</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Názov	Obsah	Číslo CAS	Rizikové symboly	Čísla R viet	<i>fenamidon</i>	10 %	161326-34-7	N	50/53	<i>mancozeb</i>	50 %	8018-01-7	Xi	37, 43	<i>natriumdioctylsulfosuccinat</i>	>=1 - <= 5 %	577-11-7 209-406-4	Xi	38, 41	<i>methylenpolymethylnaphthyl natriumsulfonat</i>	>=15-<=25 %	81065-51-2	Xi	41	<i>methenamin</i>	>=1 - <= 5 %	100-97-0 202-905-8	F, Xn	11, 42/43	<i>kaolín</i>	>=1 - <= 5 %	1332-58-7		
Názov	Obsah	Číslo CAS	Rizikové symboly	Čísla R viet																																
<i>fenamidon</i>	10 %	161326-34-7	N	50/53																																
<i>mancozeb</i>	50 %	8018-01-7	Xi	37, 43																																
<i>natriumdioctylsulfosuccinat</i>	>=1 - <= 5 %	577-11-7 209-406-4	Xi	38, 41																																
<i>methylenpolymethylnaphthyl natriumsulfonat</i>	>=15-<=25 %	81065-51-2	Xi	41																																
<i>methenamin</i>	>=1 - <= 5 %	100-97-0 202-905-8	F, Xn	11, 42/43																																
<i>kaolín</i>	>=1 - <= 5 %	1332-58-7																																		
2.3.	Ďalšie informácie																																			
3.	Informácie o možnom nebezpečenstve: Dráždi oči Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia																																			
4.	Pokyny pre prvú pomoc																																			

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovenia:	16.1.2003	Strana:2z 7
Dátum prepracovania:	11.12.2006	
Dátum vytlačenia:	12.1.2007	Sonata

4.1.	<p><u>Všeobecne:</u> <i>Opustiť zamorený priestor. Okamžite odstrániť kontaminované časti odevu. Ak sa prejavia zdravotné problémy alebo v prípade pochybností upovedomiť lekára a poskytnúť mu informácie z tohoto listu.</i></p>
4.2.	<p><u>Pri nadýchaní:</u> <i>Opustiť zamorený priestor, ponechať v kl'ude, zabezpečiť lekársku pomoc.</i></p>
4.3.	<p><u>Pri zasiahnutí pokožky:</u> <i>Odstrániť kontaminovaný odev, zasiahnuté miesto omývať vodou a mydlom. V prípade podráždenia pokožky vyhľ'adať lekársku pomoc.</i></p>
4.4.	<p><u>Pri zasiahnutí očí:</u> <i>Okamžite vyplachovať oko prúdom čistej vody počas aspoň 15 minút a vyhľ'adať lekársku pomoc.</i></p>
4.5.	<p><u>Pri požití:</u> <i>Vypláchnuť ústa vodou. Nevyvolávať zvracanie. Dať zapíť väčšie množstvo vody. Pacienta ponechať v kl'ude a zaistiť lekársku pomoc. Lekárovi poskytnúť informácie z tohoto listu.</i></p>
4.6.	<p><u>Informácie pre lekára:</u> Symptómy: <i>Dráždenie očí a slizníc, dermatitída</i> Riziká: <i>Zhoršenie stavu po požití alkoholu</i> Terapia: <i>Symptomatická. Nie je špecifický antidot. Prísny zákaz požívania alkoholu min 1 – 2 týždne kvôli antabus efektu</i></p>
5.	<p>Pokyny pre prípad požiaru</p>
5.1.	<p>Vhodné hasiace prostriedky: <i>Prípravok je horľavý. Pokiaľ je zasiahnutý požiarom, je možné hasiť hasiacou penou, hasiacim práškom. Silným prúdom vody pripravok celkom zaliať.</i></p>
5.2.	<p>Hasiace prostriedky, ktoré z bezpečnostných dôvodov nesmú byť použité: <i>vodná hmla</i></p>
5.3.	<p>Upozornenie na špecifické nebezpečenstvo pri požiari a hasení: <i>Zabrániť tvorbe a rozvíreniu prachu. Pri horení môže dôjsť k vývoju toxických výparov (CO, NOx, oxidy síry). Zabrániť nadýchaniu produktov horenia. Použiť izolačný dýchací prístroj s uzavretým okruhom.</i></p>
5.4.	<p>Ďalšie informácie: <i>Pokiaľ je to technicky možné a nie je späté s rizikom, odstráňte dosiaľ požiarom nezasiahnuté obaly s prípravkom z priestoru požiaru. V opačnom prípade ochladzujte neotvorené obaly postrekom vodou. Pokiaľ je to technicky možné, zhromažďujte hasiacu vodu vo vhodnom priestore alebo kontajneri s pieskom alebo zemínou či iným vhodným absorbujúcim materiálom; zabráňte jej úniku do kanalizácie a okolia.</i></p>
6.	<p>Pokyny pre prípad náhodného úniku alebo nehody</p>
6.1.	<p>Opatrenia na ochranu osôb: <i>Zabrániť v prístupe zvieratám a nepovolaným osobám. Zabrániť kontaktu s materiálom, ktorý unikol z obalov a s kontaminovanými plochami. Zabrániť nadýchaniu prachu a výparov alebo aerosolu. Pokiaľ je znečistený bežný odev, okamžite ho vymeniť a umyť sa. Pri asanácii nejest', nepiť a nefajčiť', používať osobné ochranné prostriedky špecifikované v kapitole 8.</i></p>
6.2.	<p>Opatrenia na ochranu životného prostredia: <i>Zabrániť, aby uniknutý prípravok zasiahol drenáže, kanalizáciu a vodné toky. V prípade, že tieto boli zasiahnuté, informovať príslušný vodohospodársky orgán.</i></p>
6.3.	<p>Spôsob čistenia a zneškodnenia: <i>Uniknutý prípravok pokryť dostatočným množstvom piesku, zeminy, pilín alebo iného vhodného materiálu. Kontaminovaný absorbent umiestniť vo vhodných plastových sudoch a tieto uložiť pred likvidáciou na vhodnom schválenom mieste.</i></p>

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovenia:	16.1.2003	Strana:3z 7
Dátum prepracovania:	11.12.2006	
Dátum vytlačenia:	12.1.2007	Sonata

6.4.	<p>Ďalšie informácie</p> <p><i>Informácie ohľadom bezpečného zaobchádzania sú uvedené v kapitole 7.</i></p> <p><i>Informácie ohľadom doporučených osobných ochranných prostriedkov sú uvedené v kapitole 8.</i></p> <p><i>Informácie ohľadom likvidácie zvyškov a odpadov sú uvedené v kapitole 13.</i></p>										
7.	<p>Bezpečnostné pokyny pre zaobchádzanie a skladovanie</p> <p><i>Manipulácia : Nejedzte, nepite a nefajčite pri práci (S20/21)</i></p> <p><i>Skladovanie : Uchovávajúte mimo dosahu detí (S2)</i></p> <p><i>Uchovávajúte oddelene od potravín, nápojov a krmív (S13)</i></p> <p><i>Doporučený obalový materiál : pevný materiál zaistiť ochranu proti vlhkosti</i></p> <p>7.1. Pokyny pre zaobchádzanie:</p> <p><i>Zabezpečiť spoľahlivú ventiláciu. Zabrániť tvorbe a rozvíreniu prachu.</i></p> <p><i>Pri zaobchádzaní s neporušenými obalmi nie je potrebné dodržiavať žiadne špeciálne opatrenia; je potrebné dodržiavať pokyny uvedené na obale prípravku. V prípade, že nie je možné vylúčiť expozíciu prípravkom, použiť osobné ochranné prostriedky v súlade s kap. 8. Po ukončení práce a pred jedlom, pitím a fajčením sa dôkladne umyť vodou a mydlom.</i></p> <p><i>Pokyny pre prvú pomoc sú uvedené v kapitole 4, pre hasenie požiaru v kapitole 5.</i></p> <p>7.2. Pokyny pre skladovanie:</p> <p><i>Skladujte v neporušených originálnych obaloch na schválenom suchom priestore určenom pre skladovanie pesticídov. Zabráňte prístupu nepovolánym osobám. Skladujte oddelene od osív, hnojív a krmív. Chráňte pred vlhkosťou a priamym slnečným svetlom.</i></p> <p><i>Skladovacia teplota : 0°C – 30 °C, maximálne 50 °C</i></p> <p><i>Skladovacia trieda : 11 -horiace pevné látky</i></p>										
8.	<p>Obmedzenie expozície a osobné ochranné pracovné prostriedky</p>										
8.1.	<p>Doporučené technické a iné opatrenia na obmedzenie expozície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zabrániť narušeniu obalov a úniku prípravku z obalov počas transportu, skladovania i ďalšej manipulácie</i> • <i>zabrániť rozliatiu prípravku, zabrániť rozsypaniu prípravku</i> • <i>zabrániť v prístupe nepovolánym osobám</i> • <i>používať doporučené osobné ochranné prostriedky</i> <p><i>Ďalšie pokyny sú uvedené v kapitolách 4 – 7.</i></p>										
8.2.	<p>Výrobok obsahuje látky, pre ktoré sú stanovené nasledujúce najvyššie prípustné koncentrácie v pracovnom ovzduší:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Názov</th> <th>Číslo CAS</th> <th>Obsah</th> <th>Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná</th> <th>medzná</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Názov	Číslo CAS	Obsah	Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná	medzná					
Názov	Číslo CAS	Obsah	Najvyššia prípustná koncentrácia priemerná	medzná							
8.3.	<p>Doporučená metóda merania látok v pracovnom ovzduší:</p>										
8.4.	<p>Osobné ochranné prostriedky:</p> <p>Ochrana dýchacích ciest: <i>Nie sú nutné špecifické opatrenia; zabrániť nadýchaniu aerosolu alebo výparov / vhodná maska s filtrom P3 (Európska norma 149)</i></p> <p>Ochrana očí: <i>Zabrániť zasiahnutiu oka. Použiť vhodné schválené okuliare alebo schválený ochranný štít</i></p> <p>Ochrana rúk: <i>Použiť vhodné schválené gumové rukavice alebo schválené rukavice z plastu odolného voči chemikáliám (nitrilkaučukové hrúbky 0,40 mm). Znečistené rukavice umyť, poškodené alebo znečistené rukavice vo vnútri zlikvidovať ako chemický odpad.</i></p>										

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovovania:	16.1.2003	Strana:4z 7
Dátum prepracovania:	11.12.2006	
Dátum vytlačenia:	12.1.2007	Sonata

Ochrana tela:	<i>Použiť vhodný ochranný pracovný odev schválený pre zaobchádzanie s pesticídmi (podľa možnosti dvojvrstvový – pod odevom na protichemickú ochranu ešte overal z bavlny alebo bavlna/polyester. Pravidelne nechať odbornou profesionálne vyčistiť.</i>
9. Fyzikálne a chemické vlastnosti	
<ul style="list-style-type: none"> • skupenstvo pri 20°C: <i>pevné (granulát)</i> • farba: <i>Svetlohnedá až zelenkavá</i> • zápach (vôňa): <i>bez zápachu</i> • hodnota pH: <i>6,5-7,5 v 1 % vodnej suspenzii</i> • teplota (rozmedzie teplôt varu): • teplota (rozmedzie teplôt topenia): • teplota vzplanutia: • horľavosť: <i>nepodporuje horenie</i> • samozápalnosť: • medze výbušnosti: <i>nie je výbušný 92/69/EEC, A.14 / OECD 113</i> • oxidačné vlastnosti: • tenzia pár pri 20°C: • relatívna hustota pri 20°C: <i>0,69 kg/m3</i> • sytná hmotnosť : <i>650-730 kg/m3</i> • rozpustnosť vo vode pri 20°C: <i>dispergovateľný</i> • rozpustnosť v tukoch (vrátane špecifikácie oleja použitého ako rozpúšťadlo): • rozdeľovací koeficient n-oktanol / voda: <i>log Pow: 2,8 - vzťahuje sa na úč. látku fenamidon log Pow: 1,33 - vzťahuje sa na úč. látku mancozeb</i> • hustota pár (> vzduch - < vzduch): • ďalšie údaje 	
10. Stabilita a reaktivita	
<ul style="list-style-type: none"> • podmienky, pri ktorých je výrobok stabilný: <i>stabilný pri bežných podmienkach</i> • podmienky, ktorých je nutné sa vyvarovať: <i>ohň, vysoké teploty</i> • látky a materiály s ktorými sa výrobok nesmie dostať do styku: <i>bez problémov pre bežné materiály</i> • nebezpečné rozkladné produkty: <i>nebezpečné splodiny horenia - CO, NO_x, SO_x</i> • ďalšie údaje: <i>Samozahriatie možné pri skladovaní vo veľkých množstvách pri vysokej teplote</i> 	
11. Toxikologické informácie:	
Akútna toxicita:	
<ul style="list-style-type: none"> • orálne: <i>LD₅₀ mg/kg (krysa) > 2000</i> • inhalačne: • dermálne: <i>LD₅₀ mg/kg > 2000</i> 	

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovenia:	16.1.2003	Strana:5z 7
Dátum prepracovania:	11.12.2006	
Dátum vytlačenia:	12.1.2007	Sonata

	<ul style="list-style-type: none"> kožná dráždivosť: <i>slabo dráždi (králik)</i> očná dráždivosť: <i>dráždi (králik)</i> senzibilizácia: <i>nie je</i>
12. Ekologické informácie:	
12.1. Odbúrateľnosť:	
12.2. Biotoxicity:	
Ryby	<i>LC₅₀ 0,23 mg/l (Onkorhynchus mykiss 96 hod)</i>
Dafnie	<i>EC₅₀ 0,15 mg/l (Daphnia magna 48 hod)</i>
Riasy	<i>IC₅₀ 0,66 mg/l (Scenedesmus subspicatus 72 hod)</i>
Baktérie	
12.3. Ďalšie informácie:	
13. Spôsob zneškodňovania odpadov:	
13.1. Produkt:	<p><i>Obal musí byť úplne vyprázdnený.</i></p> <p><i>Technologicky už nepoužiteľné zvyšky prípravku spál'te vo schválenej spaľovni vybavenej dvojstupňovým spaľovaním s teplotou 1200 – 1400 °C v druhom stupni a čistením plynných splodín.</i></p> <p><i>Prípravok i obal musí byť zneškodnený ako nebezpečný odpad (S60).</i></p>
13.2. Obaly:	<p><i>Spáliť za rovnakých podmienok ako prípravok. Asanované obaly je možné recyklovať alebo po znehodnotení uložiť na schválenej skládke.</i></p> <p><i>Obaly nesmú byť použité na iné účely.</i></p> <p><i>Klasifikácia odpadu : 020108 odpady z chemikálií pre poľnohospodárstvo, ktoré obsahujú nebezpečné látky</i></p>
14. Informácie pre dopravu:	
14.1. Pozemná doprava	
14.1.1. Doprava po ceste	
ADR	<i>9/3077/III</i>
Pomenovanie:	<i>3077, organická pevná látka schopná samovznietenia, n.a.g. (mancozeb zmes)</i>
Trieda:	<i>9</i>
Obalová skupina	<i>III</i>
Číslo UN:	<i>3077</i>
Rizikové číslo:	<i>90</i>
14.1.2. Doprava po železnici	
RID	<i>9/3077/III</i>
Pomenovanie:	<i>3077, organická pevná látka schopná samovznietenia, n.a.g. (mancozeb zmes)</i>
Trieda:	<i>9</i>
Obalová skupina	<i>III</i>
Číslo UN:	<i>3077</i>
Rizikové číslo:	<i>90</i>
14.1.3. Riečna doprava	
ADNR	<i>9/3077/III</i>
Pomenovanie:	<i>3077, organická pevná látka schopná samovznietenia, n.a.g. (mancozeb zmes)</i>
Trieda:	<i>9</i>

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovovania:	16.1.2003	Strana:6z 7
Dátum prepracovania:	11.12.2006	
Dátum vytlačenia:	12.1.2007	Sonata

	Číslo UN:	3077
	Rizikové číslo:	90
14.1.4.	Letecká doprava ICAO/IATA-DGR	9/3077/III
	Pomenovanie:	3077, organická pevná látka schopná samovznietenia, n.o.s. (mancozeb mixture)
14.1.5	Zasielanie poštou:	
15.	Vzťah k právnym predpisom	
15.1.	Klasifikácia výrobku - dráždivý prípravok	
15.1.1.	Varovné označenie podľa zvláštneho predpisu	<i>Xi</i> <i>Dráždivý</i> <i>N</i> <i>Nebezpečný pre životné prostredie</i>
15.1.2.	Názvy chemických látok uvádzaných v texte označenia obalu:	Obsahuje 50 % mancozeb 10 % fenamidone
15.1.3.	Čísla a slovné znenie priradených R viet:	
	R 36	Dráždi oči
	R 43	Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou
	R 50/53	Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí
15.1.4.	Čísla a slovné znenie priradených S viet:	
	S 24	Zabráňte kontaktu s pokožkou
	S 35	Tento materiál a jeho obal uložte na bezpečnom mieste
	S 37	Noste vhodné ochranné rukavice
	S 57	Uskutočnite náležitú kontrolu, aby ste zabránili kontaminácii
15.2.	Iné predpisy:	
	WHO/FAO klasifikácia: III - mierne nebezpečný	
	Trieda ohrozenia vody : WGK 2 – ohrozujúca vodné zdroje	
	Národné predpisy:	
	Zákon NR SR č. 193/2005 Z. z. O rastlinolekárskej starostlivosti	
	Nariadenie vlády SR č.531/2005 Z.z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie prípravkov na ochranu rastlín na trh	
	Zákon č. 163/2001 Zb. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov	
	Výnos MP SR č. 3322/3/2001-100 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípravkoch na ochranu rastlín v znení neskorších predpisov	

Karta bezpečnostných údajov

Dátum vyhotovenia: 16.1.2003	Strana: 7z 7
Dátum prepracovania: 11.12.2006	
Dátum vytlačenia: 12.1.2007	Sonata

16. Ďalšie informácie

Musí byť dodržiavané pracovné obmedzenie pre mládež.

Musí byť dodržiavané pracovné obmedzenie pre ženy.

Ďalšie R-vety v oddieli 2 :

R 11 Veľmi horľavý

R 37 Dráždi dýchacie orgány

R 38 Dráždi pokožku

R 41 Riziko vážneho poškodenia očí

R 43 Môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou

R 50/53 Veľmi jedovatý pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí

Prehlásenie:

Bezpečnostný list obsahuje údaje potrebné pre zaistenie bezpečnosti a ochrany pri práci a ochrany životného prostredia. Uvedené údaje zodpovedajú súčasnému stavu vedomostí a skúseností a sú v súlade s platnými právnymi predpismi. Nemôžu byť považované za záruku vo vzťahu ku ktorémukoľvek parametru prípravku, vhodnosti a použiteľnosti výrobku pre konkrétnu aplikáciu a nemajú tiež ustanovovať právne platnú základňu kontraktčných vzťahov.